

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
EKONOMIKOS POLITIKOS GRUPĖ
PAŽYMA

**DĖL BAUDŽIAMOJO KODEKSO 305 STRAIPSNIO PRIPAŽINIMO NETEKUSIU
GALIOS ĮSTATYMO PROJEKTO, METROLOGIJOS ĮSTATYMO NR. I-1452 16, 26, 31
STRAIPSNŲ, DEVINTOJO SKIRSNIO IR PRIEDO PAKEITIMO ĮSTATYMO
PROJEKTO IR ADMINISTRACINIŲ NUSIŽENGIMŲ KODEKSO 140 STRAIPSNIO
PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO (TAP-19-1064(2) (TAIS Nr. 19-3360(3)**

2019-07-31 Nr. NV-2244

Vilnius

Rengėjas: Ekonomikos ir inovacijų ministerija.

Tikslas: skatinti atsakingą fizinių ir juridinių asmenų požiūrį į galimas metrologijos srities teisės aktų pažeidimų pasekmes ir užtikrinti veiksmingą šių pažeidimų prevenciją, siekiant apsaugoti vartotojus nuo neteisingo matavimo padarinių.

Esama situacija:

- už Metrologijos įstatymo pažeidimus numatyta administracinė (ANK) ir baudžiamoji (BK) atsakomybė;
- ANK nustatytos baudos fiziniams asmenims nuo trisdešimties iki trijų šimtų eurų ir juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims – nuo vieno šimto iki penkių šimtų penkiasdešimties eurų neatlieka prevencinės funkcijos, nes neužtikrina, kad būtų laikomasi metrologijos srities teisės aktų reikalavimų;
- BK numato baudą arba areštą arba laisvės atėmimą iki dviejų metų;
- teisinis reguliavimas, numatantis baudžiamąją fizinių ir juridinių asmenų atsakomybę už metrologijos srities teisės aktų pažeidimus, anot rengėjų, neatitinka Konstitucinio Teismo doktrinos;
- baudžiamoji atsakomybė už metrologijos srities teisės aktų pažeidimus pagal BK nėra karto nebuvo taikyta;
- 2014–2018 m. laikotarpiu už metrologijos srities teisės aktų pažeidimus nubaustų fizinių asmenų, kurie verčiasi individualia veikla arba yra įsigiję verslo liudijimą, ir juridinių asmenų vadovų ar jų paskirtų atsakingų asmenų skaičius paskutiniaisiais metais yra nemažėjantis:

Metai	Fiziniai asmenys	Juridinių asmenų vadovai ar jų paskirti atsakingi asmenys)	Iš viso
2014	39	169	208
2015	26	137	163
2016	63	165	228
2017	59	125	184
2018	99	95	194

Esmė:

- pripažinti netekusiu galios BK 305 straipsnį, kaip neatitinkantį Konstitucinio Teismo jurisprudencijos;

- atsisakius Metrologijos įstatyme nustatytos baudžiamosios atsakomybės už metrologijos srities teisės aktų pažeidimus, siūloma šiame įstatyme reguliuoti juridinių asmenų atsakomybę už metrologijos srities teisės aktų pažeidimus:
 - projektu siūloma minimali už pažeidimą juridiniam asmeniui skiriama bauda – ne mažiau nei 300 eurų; maksimali – iki 2 procentų metinių pajamų praėjusiais finansiniais metais dydžio pinigine bauda, bet ne daugiau nei 10 000 eurų; už į Matavimo priemonių sąrašą įtrauktų teisinio metrologinio reglamentavimo srityse naudojamų matavimo priemonių tyčinį gadinimą arba šių priemonių ar jų programinės įrangos rodmenų klastojimą juridiniam asmeniui skiriama bauda negali būti mažesnė nei 450 eurų, maksimali – iki 3 procentų juridinio asmens metinių pajamų praėjusiais finansiniais metais dydžio pinigine bauda, bet ne daugiau nei 15 000 eurų;
 - „Verslo naujoko“ (juridinis asmuo veikia mažiau nei vienus metus) statusą turintiems ūkio subjektams projekte numatyti minimalios ir maksimalios baudos už metrologijos srities teisės aktų pažeidimus dydžiai siekia atitinkamai 150 eurų ir iki 2 procentų pajamų, gautų einamaisiais finansiniais metais iki pažeidimo nustatymo, dydžio pinigine bauda, bet ne daugiau nei 5 000 eurų; už į Matavimo priemonių sąrašą įtrauktų teisinio metrologinio reglamentavimo srityse naudojamų matavimo priemonių tyčinį gadinimą arba šių priemonių ar jų programinės įrangos rodmenų klastojimą juridiniam asmeniui skiriama bauda negali būti mažesnė nei 225 eurai, maksimali – iki 3 procentų juridinio asmens pajamų, gautų einamaisiais finansiniais metais iki pažeidimo nustatymo, dydžio pinigine bauda, bet ne daugiau nei 7 500 eurų.
- ANK pakeitimu didinti baudas fiziniams asmenims (įsigijusiems verslo liudijimą arba besiverčiantiems individualia veikla, ir juridinių asmenų vadovams ar jų įgaliotiems asmenims) už metrologijos srities teisės aktų pažeidimus, nes galiojančiu ANK nustatytos baudos yra nedidelės ir neužtikrina efektyvios pažeidimų prevencijos.

ANK 140 straipsnyje ir ANK pakeitimo įstatymo projekte numatytų baudų už teisinės metrologijos reikalavimų pažeidimus dydžių lyginamoji lentelė

PAŽEIDIMAS (ANK 140 straipsnis)	BAUDA (ANK 140 straipsnis)	PAŽEIDIMAS (ANK pakeitimo įstatymo projektas)	BAUDA (ANK pakeitimo įstatymo projektas)
ANK 140 str. 1 d. nustatyti teisinės metrologijos reikalavimų pažeidimai	Nuo 30 iki 300 eurų bauda (fiziniams asmenims); Nuo 100 iki 550 eurų bauda (juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims).	ANK 140 str. 1 d. nustatyti metrologijos srities teisės aktų reikalavimų pažeidimai	Nuo 55 iki 550 eurų bauda (fiziniams asmenims); Nuo 180 iki 1 000 eurų bauda (juridinių asmenų vadovams arba kitiems atsakingiems asmenims).
ANK 140 str. 1 d. nustatytų teisinės	Nuo 300 iki 560 eurų bauda (fiziniams	ANK 140 str. 1 d. nustatytų	Nuo 550 iki 1 000 eurų bauda

metrologijos reikalavimų pažeidimų padarymas pakartotinai	asmenims); Nuo 550 iki 1 500 eurų bauda (juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims).	metrologijos srities teisės aktų reikalavimų pakartotinis pažeidimas (ANK 140 str. 2 d.)	(fiziniam asmeniui); Nuo 1 000 iki 2 700 eurų bauda (juridinių asmenų vadovams arba kitiems atsakingiems asmenims).
Teisinei metrologijai priskirtų matavimo priemonių ir (ar) jų programinės įrangos tyčinis gadinimas (ANK 140 str. 3 d.)	Nuo 300 iki 580 eurų bauda (fiziniam asmeniui); Nuo 550 iki 1 500 eurų bauda (juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims).	Į matavimo priemonių sąrašą įtrauktų matavimo priemonių tyčinis gadinimas arba šių priemonių(jų) programinės įrangos) rodmenų klastojimas	Nuo 550 iki 1 000 eurų bauda (fiziniam asmeniui); Nuo 1 000 iki 2 700 eurų bauda (juridinių asmenų vadovams arba kitiems atsakingiems asmenims).

- nustatyti, kad Valstybinio mokslinių tyrimo instituto Fizinių ir technologijos mokslo centro ir Lietuvos energetikos instituto veikla būtų finansuojama ne iš Ekonomikos ir inovacijų ministerijai, o Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai skirtų asignavimų.

Derinimas:

- Teisingumo, Finansų, Švietimo, mokslo ir sporto ministerijų, Europos teisės departamento ir Lietuvos metrologijos inspekcijos pastabos suderintos darbo tvarka;
- Konkurencijos taryba pastabų projektams neturėjo, tačiau atkreipia dėmesį į šiuo metu galiojančias nuostatas dėl nacionalinio metrologijos instituto ir paskirtųjų institutų atrankos procedūras, kurios, anot Tarybos, nėra aiškiai apibrėžtos;
- Lietuvos smulkiųjų verslininkų ir prekybininkų asociacija ir Jurbarko rajono verslininkų organizacija nepritaria baudų didinimui;
- teikiamas patikslintas Įstatymų projektų paketas, atsižvelgiant į Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2019 m. liepos 4 d. išvadoje NV – 1960 teiktas pastabas.

Atitiktis Vyriausybės programai: atitinka Vyriausybės programos nuostatą - „Aktyviai ir visapusiškai apsaugoti vartotojai“.

Dalykinio vertinimo išvada: siūlytume projektų paketą svarstyti Vyriausybės posėdžio B dalyje, prieš tai klausimą aptarus Tarpinstituciniame pasitarime.

Patarėjas

Saulius Gaigalas

Saulius Gaigalas, tel. 8 706 63 789, el. p. saulius.gaigalas@lr.lt